

HAVNÁL

Szerkeszti
MESSERSCHMIEDT GÉZA
passaici plebános.

25-ik szám.

1908. augusztus 20.

OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

A HAJNAL szer-
kesztőségénél a kö-
vetkezői nádságos
könyvek kaphatók

Rendelési cím:
„HAJNAL“
217 Third Street,
PASSAIC, N. J.

Aranykorona. Diszes vászonkötés ..\$1.50 — Diszes elefántcsontkötés ..\$2.50. — **Ájtatóság gyöngyei.** Művészi kivitelű gyöngyház betétes kötés ..\$1.25. — **Betegek gyógyítója.** Diszes elefántcsont kötés ..\$2.25. — **Énekeskönyv.** Kottával. Diszes vászonkötés ..\$1.25. — **Égi Manna.** Vászonkötés ..\$0.30. — Diszes celluloidkötés ..\$0.50. — Művészi kivitelű csontkötés ..\$1.25. — Nagyobb diszes elefántcsontkötés ..\$2.25. — **Görög-szertartásu teljes énekeskönyv.** Diszes vászonkötés ..\$1.00. — Diszes elefántcsontkötés ..\$2.30. — **Jézus az én kívánságom.** Diszes vászonkötés, kisebb ..\$0.50. — Nagyobb ..\$1.00. — **Lelki Manna.** Egyszerű vászonkötés ..\$0.35. — Finom puha bőrkötés ..\$1.00. — **Mária bűnösök szószólója.** Diszes elefántcsontkötés ..\$1.75. — **Mennyei hangok.** Oktató, szertartásos, imádságos és énekeskönyv. Keresztény családok kincse. Diszes vászonkötés ...\$2.00. — Remek elefántcsontkötés ..\$3.50. — **Orgona-virágok.** Diszes vászonkötés ..\$0.85. — Diszes elefántcsontkötés ..\$2.40. — Domborműves elefántcsontkötés ...\$2.60. — **Orgonahangok.** A legnagyobb énekeskönyv. Diszes vászonkötés ..\$1.00. — Diszes elefántcsontkötés ..\$3.00. — **Páduai Szent Antal imádságos könyve** ..\$0.30. — **Rózsakert.** Közép. Diszes zománckötés ..\$1.20. — **Szentírás.** Diszes kötés ..\$5.00.

Mindenféle iskolai könyvek, katekizmusok, bibliák stb. kaphatók. -- Árak 1 centes bélyegekben is beküldhetők.

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

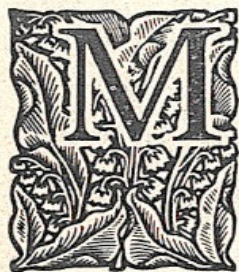
Published every Thursday by
Rev. Geisa Messerschmidt
217 Third St. Passaic, N. J.

Megjelen minden csütörtökön.

Subscription Price — Előfizetés
az Egy. Államokban és Kanadában
One Year - egy évre \$1.00
Magyarországon, külföldön
Egy évre \$1.60

Entered as second-class matter March 11, 1908 at the post office at Passaic, N. J.
under the Act of Congress of March 3, 1879.

Magyarok tündöklő csillaga...

ennyekben udvarló, dicsőséges, első szent királyunk!

Hű magyar szivünkkel, ünneplő ruhában, szűzmáriás lobogóval Hozzád bucsut járunk...

— Visszaszáll a lelkünk, messze ezer évre.

Mikor elvezetted néped keresztség vizére. Szilaj pogányokból keresztények lettek, az igaz Istennek a hivei lettek, neki tiszteletet tettek. Le is szállott rájuk Urunk bő áldása s boldog kor virradott szép magyar hazánkra. Ki pártot ütni mert, vagy, ha idegen gonosz villogtatott fegyvert — a nagy Ég megverte. Csodált, becsült lett a magyar neve, földkereken széjjel-szerte... Betevő falatja mindenkinek jutott. Panaszkodni, zugolódni tisztességes magyar ember akkor nem tudott. **És nem káromkodott!...**

Tündérország lett a hazánk, s Kánaának földje: a szőke Dunának, kanyargó Tiszának dúsan termő völgye. Sűrű erdők zöldkoszorus, lombkronás alja, amely a nagy folyók zuhogását lesi, hömpölygését hallja és a hegyek, bércek mente, mint valami paszomántos, himes selyemmente, ahogy végigragyog rajt a naplemente — csupa kinyílt virág, szép mennyei rózsza (mai napig szentének zeng róla): Magyarország volt akkortájt az Istennek **kertje**, illatozó berke. Ilyen kert csak azért lett be-

lőle, mert Szűz Mária volt az ápolója, öntözője. Aki ezt a kertet beültette, a gondját viselte, aki plántál-gatta, tulajdon hófehér kezével gyomlálta-kapálta, **Az volt: aki a mi Urunk Jézus Krisztust szülte, dajkálta!...**

— Visszaszáll a lelkünk alig mult időre. Egy-két, öt-tiz esztendőre. Sziklás Gellérthegy aljára, vén Buda várára. Magyar nemzet ünnepére, Szent István napjára... Tenger nép az utcán. Katonák a vártán. Parádés hintók robognak. Fényesszőrű lovak alatt a kövek csattognak-dobognak. Hintókon hercegek, magas méltóságok, cifra uraságok. Lent a gyalogjárón falusi, városi egyszerű családok... Ez itt lassan beszél, az amott nagy hangon magyaráz. Az egyik mutogat, a másik hadonász. Ám egyszerre csöndesség! Most figyelem essék. Templomok tornyában harang nyelve kondul, üzenetet hozva ország istápjáru. Süveges főpapok hívóket vezetnek. Se vége, se hossza ragyogó, ájtatos menetnek. Csilingel a csengő, lágy', édesen zengő. Fölhallszik az ének — legyen még oly gazdag, vagy ha koldus szegény, akit jóra való magyar anya hordozott a szivén — egy szájjal, egy szóval kéri pártfogását a most körülhordott, **di-csőséges szent Jobbkéznek...**

— Visszaszáll a lelkünk falusi kis házba. Onnan szakadtunk el vad idegen tájra... Abban a kis házban — hej ilyenkor — bucsunk napját ültük. A terített asztalt körülültük. Ottan volt a gazda, ott a menyecske is, bölcsőben a gyerek; komák, vendégek, mind-mind jó emberek. Folydogált a beszéd az Isten házáról, az öreg-misérről, papunk szép szaváról, prédikálásáról... Mindez békességben, mindez józanságban, tisztességes vigas-ságban, nem heje-hujában, se nem tivornyában...

Visszasir a lelkünk. Jaj hová is lettünk! Szegény az országunk. A sorsunk mostoha. Látjuk-e a hazát? Látjuk-e falunkat valaha, vagy soha?!... Ezt sok bününk tette s istentelenségünk. Ha el kell pusztulnunk — miattuk lesz végünk. Máriát elhagytuk. Istvánt elfeled-

tük. A vállunkra sorsunk nagy keresztjét mikeszünkkel tettük!

... Téged azért kérünk, légy újra vezérünk. És mi szót fogadunk, szent Jobbodhoz térünk.

Ha majd szivünkben él újra a Boldogasszony képe, ha a magyar újra Mária népe: elmulik egünkről majd akkor a romlás — kevélység, gyűlölség, korhelység, káromlás. Ujra virágoskert leszen Pannónia, népének nem kell majd egyre zokognia.

Nem kell keresnünk akkor Téged: **ah hol vagy...** mert előttünk ragyogsz majd s vezetsz minket szüntelenül az Isten országa felé vivő uton: **magyarok tündöklő csillaga.**

Dr. Helvey Lajos.

EFFETA

Pünkösd után 11-ik Vasárnapra.

Irta: Messerschmiedt Géza.

„Effeta“ azaz nyilatkozzál meg. E szavakkal gyógyította meg Üdvözítőnk a siketnémát — mint azt a mai evangélium leírja. Félrevitte őt a seregtől, ujjait füleibe bocsátotta, nyálával illette, szeméit égre emelte, fohászzkodott stb. Kétségtelen, hogy Jézus, — valamint a meghalt Lázárt egyszerü kiáltó szavával támasztotta fele, vagy a római százados beteg szolgáját a távolból gyógyította meg — a siketnémát is meggyógyíthatta volna minden **külső jel nélkül**. De nem tette. Ezen, valamint sok más alkalommal Jézus ceremóniákat — külső jeleket — szertartásokat használt.

Mi az a szertartás? Általában belső érzelmeinknek külső jelek által való kifejezése. Ha kalapom leemelve köszöntök valakit, ha meghajtom magam, ha kezet szoritok valakivel stb. — belső tiszteletemet külső jelek által is kifejezem, azaz ceremóniát — bizonyos szertartást végzek. Csudálatos, hogy azok, akik annyira fenik agyarukat szentegyházunkra a szertartások miatt, nem gondolják meg, hogy ők maguk is lépten nyomon elkövetik azt. **Szerintük az emberekkel való érintkezésnél helyén való a külső ceremónia — de az Istennel szemben ez már „hókusz-pókusz.“**

A katolikus egyház nem törődve ellemeinek felületes és roszakaratú támadásaival — követi az Ur Jézus példáját s a szentmiseáldozatnál, szentségek kiszolgáltatásáról, az áldásoknál bizonyos külsőséget — szertartásokat végez. Ezeknek célja, haszna, szükségessége nyilvánvaló. Isten iránt érzett mély imádatunkat, hódolatunkat, szeretetünket, vele szemben elismert nyomorúlt voltunkat, számtalan jótéteményeiért szivünkben fakadt háládatosságunkat fejeztük ki külsőleg a szent szertartások által. Az egyház gyönyörű szivreható szertartásai felemelik a lelket, a körülállókat buzgóságra, üdvös elmélkedésekre hangolják. Érdekes, hogy épen azok dühöngnek a szertartások ellen, akik minden hitüket **csakis** a Szentíráshoz kötik, holott az ótestamentumban világosan megolvashatják, hányféle ceremóniát **rendelt maga Ur Isten . . .** És az ujszövetségben, Krisztus Jézus **maga nem végzett ceremóniákat?** S vajjon az apostolok idejében az első keresztények talán nem ismerték a szertartásokat? — Lám, hogy akik a szertartások ellen beszélnek, olyan — **Krisztus és apostolok nélkül való keresztény hitről álmodoznak.** Sőt többet mondok. A Krisztus igaz egyházától elszakadott sok százféle felekezetek között van-e csak egy is, mely templomaiban valamely szertartást ne használna? Nincs egy se. — Avagy pásztoraik templomi öltözete, a komoly fellépés, az égre tárt karok, keneteljes beszédek, (melyekben — mint valaki mondotta — csak a végső „Amen“ érdekes) a nép felállása, fejhajtása, éneke — ez nem szertartás? Hogy azután a katolikus anyaszentegyház a szertartásokra nagyobb gondot fordít, istentiszteleteit pompával, diszitett oltárok előtt, ékes öltözetekben, a belső érzelmeknek, a történelmi eseményeknek megfelelő cselekedetek kíséretében végzi; hogy a gyertyatartókat, füstölőket, festményeket, virágcsokrot, az aranyat, ezüstöt, vasat, fát, az egész élettelen természet, templomainknak minden ragyogva imádkozó pompáját — tanítónkká, az Isten háza szolgálivá teszi; végre hogy szertartásait határozott körülírt formában tartja; mondcm: hogy a katolikus egyházban **több** a szertartás, — ez egyszerűen azért van, mert a katolikus anyaszentegyháznak **több a kifejezni valója . . .**

Azért tehát, hívő lélek, meg te tévesszenek a „bigottság“ a „hókusz pókusz“ — és másféle gúnyolódó szólások! Szem előtt tartva, hogy **a szertartás maga még nem istentisztelet**, hanem annak külső kifejezője: ne feledjük, hogy a szertartások — tekintve eredetüket, forrásukat, magasztos céljaikat: szent és tiszteletre méltó dolgok. „Ne vessz szertartásainkon ha tetszik, mondá egy francia tudós — de — mond meg, **mi lett volna az emberi nemből, ha az a kereszt előtt térdére nem borúl?!“**

„Tekints István király szomorú hazádra,
Fordítsd szemeidet régi országodra . . .
Reménységünk vagyon benned s Máriában,
Mint magyar hazánknak hív királynéjában.“

RÓZSÁK A HALÁL MEZEJÉN.

— Elbeszélés a vértanuk korából. — Folytatás.

(Hiteles római kutfők nyomán.)

A „Hajnal“ számára írta: **Homicskó Jenő** görögkatholikus plébános.

Orömtől repesve futott e szók hallatára Remény (Spes) édes anyja karjaiba. Csókokban fürösztötte jóságos anyja arcát. Kis testvérkéjét, Szeretetet (Charitas) is össze-vissza csókolta, ölelte.

— Könyörögjetek, imádkozzatok értem, mondotta, engem már hiv Jézus magához.

— Ugy, ugy, biztatta anyja Zsófia asszony, menj, halj meg te is kedves kis lányom, te az Ur Jézus Krisztus választott jegyese. Halj meg te is érte, úgy, mint Hit (Fides) nyugodtan, bátran. Ne félj, ne sajnáld, hogy itt hagyod az életet. Ott az örök boldogság országában vár reád a megdicsőültek hervadatlan koszorúja . . .

A kis remény (Spes) ekkor oda ment Hit (Fides) távolabb fekvő élettelen testéhez, megcsókolta azt is, hogy belőle is erőt nyerjen hősies küzdelméhez, önfeláldozásához. Akkor aztán imádkozva, félelem nélkül hajtotta fejcskéjét a hóhér pallosa alá.

Véres feje anyja lábaihoz hullott. Olyan volt, mint valami durva szélvihartól letört, földre sujtott rózsaszág. Tiszta, hófehér lelke ezalatt angyalszárnyakon röppent az égbe a magasságbeli édes Jézus trónusához . . .

— Most a harmadik gyermek került sorra. A csepp kis Szeretetet (Charitas), aki még csak 9 éves volt. Hadrián őt sem hagyta békén.

— Ugyanazt mondom neked, amit két ma kivégzett testvérednek. Ne légy balgatag. Térj eszedre. Imádd ami isteneinket, akkor selyem lesz az életed. De ha te is olyan könyelmű találnál lenni, aminők testvéreid voltak, ha te is az után a megfeszített zsidó után bomlanál, akkor — ezt jól jegyezd meg — eldobod magadtól az életet s kegyetlen halálnak halálával halsz meg te is, csak ugy, mint ők.

A gyermek e szavakra a császár trónusa elé térdelt. A trón számolyához illesztette fejét. Kezét imádságra tette össze. A császár ördögi örömmel szemlélte a leányka viselkedését. Vigyorgó ábrázattal hajolt le hozzá, hogy fölemelje magához.

— Az én édes Jézusomra, megölt testvéreim hült tetemére kérlek felséges császár — mondotta oly nyugodtan, hangosan, hogy mindenki jól fülébe vehette, eszébe-szívébe véshette, ne ontsd hiába ártatlanok véréit. Hasztalan ugyanis minden gyilkolásod, kinzásod, kegyetlenkedésed. Térj meg az igaz Istenhez. Lásd a sok szenvedésben, lásd testvéreim halálában, az ő lelki erejükben a keresztények Istenének hatalmát. Jer, légy te is keresztény, akkor te atyám leszel, én meg a te szófogadó, hűséges, édes leányod leszek . . .

Elgondolhatjátok, kedves keresztény testvéreim, milyen vezetett, dühös állati indulatok futották el e szavakra az isteni kereszténység félelmetes üldözőjét, kinzóját, Hadrián császárt. Annyira nem tudott uralkodni magán, hogy undorító durvasággal lerugdosta aranytrónusának lépcsőjéről az angyali gyermeket s pokoli haragjában a kinzó kerékre huzatta ki Szeretet (Charitas) harmatos, gyenge testét.

— Folytatjuk. —

AZ ALAMIZSNA HARAMIÁI.

Mozgóképek a bűn világából.

— (ABRAHAM A SANTA CLARA.) —

1. **A titkos nyavalya.** Belga-ország Gent nevű régi, híres városát egykor egy agyafurt, furfangos eszű sehonnai bujkálta, koldulta végig. Mikor látta, hogy mindenütt szerencsével jár, sehol senki senki sem koppant a körmére, vérszemet kapott s még a városházára is el merészkedett. Ott is kéregetett . . . Az érdeemes, bölcs városi tanács azonban kérdőre vonta. Ugyan mi jusson kunyorál alamizsnát boldog-boldogtalantól, mikor java nunkabiró embernek látszik!

— Bizony csak látszat az, nagy, jó uraim, felelte a csavargó. Aki rám néz, azt hiszi, egészséges vagyck, mint a makk. Bár úgy volna. De sajna, nekem titkos belső nyavalyém van, az tesz tehetetlenné, örökös nyomorékká, koldussá . . .

— Ejnye, ejnye . . . Lám, lám . . . Ki hitte volna! . . . Mondogatták a város elüljárói. Megesett a szívük a kéregetőn s bőkezűen megajándékozták.

A koldus zsebre vágta az alamizsnát s odább állott. Hát eddig rendben lett volna minden. Történt azonban, hogy félóra múlva ellátogatott a városházára a felcser is. (Igy hívták az ak-

kortájt volt orvosokat, akik a sebeket iparkodtak gyógyítani.) Ahogy egyik-másik tanácsossal erről arról elbeszélgetett, szóba került a koldus is, meg az ő nyavalyája.

Felcser uram, aki mindig nagyra volt a tudományával, sópánkodva mondotta ekkor:

— Kár, hogy nem voltam itt. Talán segíthettem volna az istenadtán!

Az elüljáróság, hallván ezt a beszédet, nyomban utnak indította egyik szemfüles iródeákját, hogy uccu neki, teremtsen elő valahonnan azt a koldust. A fűrgelábu pennaforogató meg is találta emberünket, de már a város falán túl. Elmondta neki a felcser, meg a tanács üzenetét.

Mire a naplopó nagyot nevetett, aztán meg így felelt:

— Én ugyan nem megyek többet a városházára. Mit is keresnék ott? Csak az imént jártam benne. És nem hiába jártam. Mondhatom olyan szerencsés kézzel megköpölyöztem a tudós tanács bugyellárisát, hogy már ennél különben még a felcser uram ő kelme sem vághatna rajta eret . . . Aki pedig az urak közül az én titkos nyavalyámra kíváncsi, annak most már bátran megüzenhetem, hogy az bizony benne van minden tagomban, de legkivált a karomban, kezemben, lábamban. Mert hát, mi tagadás benne, **az én betegségem: a lustaság!** . . .

Mikor így apró pénzzel kifizette az elképedt iródeákat a csavargó, sarkon fordult s más város felé vette utját.

— Folytatjuk. —

Dr. Helvey Lajos.

KRÓNKA.

(:) **Amerikai Lourdes.** Canadában, Quebec városától nem messze Szent Anna de Beaupre nevű búcsújáró hely, melyhez ezrivel zarándokolnak a hivek, s melynél már sok csodás gyógyulás történt szent Anna tiszteletére. Most, hogy az angol trónörökös Kanadában járt, Szent Anna napján e búcsújáró helyet is megtekintette kíséretével együtt. Ez utja nem volt műsoron s

nem készült ott fogadtatására senki. Annál inkább meghatotta Angliának jövendő protestáns királyát, a nagy áhitat, melyet a kegyhelyen ájtatoskodó katolikusokon észlelt. Érdeklődéssel szemlélte meg azon tárgyakat, miket a csodás módon gyógyult betegek hagytak ott. Végig hallgatta a szent misét is a szabad ég alatt. Azután meg kézfogásra engedte magához az örvendező zarándokokat. A quebecki érseki templomban is hallgatott ünnepi misét. — Különös dolog e félét hallani egy oly ország jövő uralkodójától, melynek királyai 300 éven át koronázó esküjökben szokták kijelenteni, hogy a miseáldozatot bálvány imádásnak tartják.

Amerika szükséglete. Egy newyorki börze-ujság találóan felel meg erre a kérdésre: „Mi kell Amerikának“? Nem pénzre, nem vasutak meg hajók szaporítására, s nem bővebb termésre van itt szükség — úgymond — hanem **abból a jámborságból kelene nekünk valamivel több,** amelyet nagyapáink gyakoroltak, a mely asztaláldásnál együtt találta a familiát, a mely jámborság a szükölködöt arra ösztönözte, hogy még **kölcsönvett** pénzen is segíthesse templomát, s a mely jámborság az elnyomottak ajkaira imádságot csalt az igaztalan dúsgazdagokért. — Hát, szó a mi szó, egy dologban csakugyan érdemes **hátrafelé** menni: a hit gyakorolásában, vissza egészen — Krisztusig.

Katholikus színésznők. — Terry Ilona protestáns író nő a Mellure Magazin legutóbbi számában pazar dicsérettel emlékezik meg két világhírű énekes nőről, kiknek vallásos buzgóságát különösen kiemeli. Ezek egyike Modjeske asszony, a ki minden városban, ahol megfordul, az apáca zárdába megy a nővérek tiszteletére énekelni. A másik Anderson Mária (Navarro asszony), ki mint tiszta éltű leány, hű feleség, jó anya és ujság — dicsérettől húzódózó szerény hölgy mindenütt kedvence volt a közönségnek. Cs. I.

N A P T Á R.

Augusztus 23. Vasárnap. Pündösd után 11-ik Vasárnap.
Szent Fülöp hitvalló.

Augusztus 24. Hétfő. Szent Bertalan apostol.

Augusztus 25. Kedd. Szent Lajos francia király.

Augusztus 26. Szerda. Szent Genézius vértanú.
Augusztus 27. Csütörtök. Szent Cézár arlesi püspök.
Augusztus 28. Péntek. Szent Ágoston egyházatya.
Augusztus 29. Szombat. Keresztelő Szent János lefejeztetésének emlékűnepe.

Kántornak ajánlkozik egy józan életű, lelkiismeretes, a kántori teendők minden ágában ügyes és jártas passaici családos férfi. — Szükség esetén: csak vasárnapi és ünnepnap szolgálatra is kész. A kántori működésén kívül, ha kell az egyházi teendőit is magára vállalja.

Levelek a Hajnal kiadóhivatalához címzendők.

Tartalom. Mai számunkba közleményeket irtak: **Csernitzky István** me adooi plébános, **dr. Helvey Lajos**, **Homicskó Jenő** passaici görögkatholikus lelkész és **Messerschmiedt Géza** passaici római katolikus plébános.

EGYESÜLETI KALAUZ.

Szent István Király Róm. és Gör. Kath. Betegsegélyző Egylet.
Fairport, Ohio. — Diszelnök: Ft. Schimko János rk plébános. Elnök: Gurály József. Alelnök: Simkó József. Titkár: Vajó József Box 95 Jegyző: Berti s János. Pénztárnok: ifj. Béres József. Számvevő: Gergely Sándor Ellerörök: Sziszak János, Világi Miklós és Fullajtár János. B-teglátogatók: Sivák János és Tarnóczki István. Ajtóörök: Baginy János és Sárosi József. — Minden levél a titkár úrhoz küldendő Box 95. Fairport, Ohio. Az egylet gyűléseit minden hónap első vasárnapján tartja a rk. iskola termében délután 2 órakor.

HIRDETÉSEK.

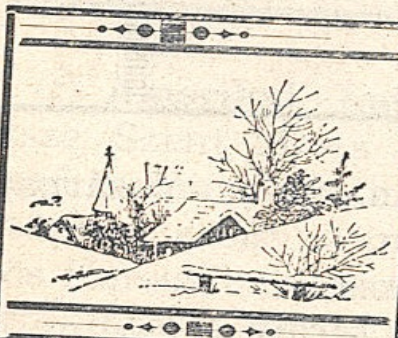
Campbell Morrell & Company

A legolcsóbb bevásárlási forrás

ÉPÜLET-ANYAGOKBAN

Téglát, meszet, cementet, anyagcsöveket stb. minden fajtában, pontosan és a legjutányosakban szállítunk.

Cím: Campbell Morrell & Co. Park Place & Water Street, — PASSAIC, N. J.

UJ! MAGYAR GYÓGYSZERTÁR,

„SZENT ISTVÁNHOZ“

.....Passaic, N. J. 2-ik utca 125. szám....

Hazai gyógyszerek teljes raktára. Teák, füvek, csöppek, balzsamok, egészségi és fertőztelenítő szerek... — Világhírű kárpáti-melltea, egri és máriacelli gyomorcepppek, valódi hazai sósborszesz, szappanok, krémek eredeti tisztaságban, a legolcsóbban nálam kaphatók. Különösen nagy kelendőségnek örvend **sebgyógyító balzsamom**, melyet a leg-elmérgesedettebb sebekre kitűnő sikerrel használnak; továbbá saját készítményü „linement“-em, mely **a köszvényes, csúzos, reumatikus fájdalmak biztos kiirtója.**

Uj! Magyarul beszélünk! Levelekre bérmentve válaszolunk. Orvos-ságokat vidékre is szállítunk Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás! **Uj!**

..... ERNEST A. MOORE

Tűz ellen **BIZTOSÍTÁS** szélvihar ellen : : :

229 MAIN AVENUE, PASSAIC, NEW JERSEY.

: Elsőrangú társulat. :

Jelentkezőket elfogad Biczák A. Károly 222 3rd St. Passaic, N. J.

The Passaic Trust and Safe Deposit Co.

a Main és Bloomfield Ave. sarkán. -- PASSAIC, N. J.

...Passaic legrégebbi takarékpénztára...

20 éves fennállását valóságos áldásként emlegeti Passaic lakos-sága. Megbízható, gyors és szíves kiszolgálát.

Betett pénzek után 4% kamatot fizet.

A társulat széleskörű pénzküldő irodával is rendelkezik, mely Europa minden országába rövid idő alatt szállít pénzeket.

AKI házat akar építeni, akinek magán-vagy középület,-hivatalos helyi-ségek, termék stb. célszerű és okosan készített tervezetére van szüksége:

AKI ki akarja kerülni az építéssel járó kellemetlenségeket, AKI jól és tartó-san épített házat óhajt :

Az forduljon ezen címhez :

...Cortland G. Van Winkle architect...
National Bank Bldg, 43 és 44. sz. termék Passaic, N. J.
16 éve építészmérnök. :: Számos elismerő nyilatkozat.

Nem kell oda fáradni, írjon egy kártyát s ő maga fölkeresi Önt.

MOSKOVITZ EMIL

182. SECOND STREET PASSAIC, N. J.

A legkitünőbb, legtartósabb és legcsinosabb bútorok raktára. — Különösen berendezve a magyarság igényeire. Mindennemű házi tárgyak; párnák stb. — Közkedvelt bevásárlási forrás.

◆◆ I. H. MASS. ◆◆

Passaici magyarság kedvelt fényképésze. Minden e szakmába vágó rendelést, felvételt tisztán, gyorsan finoman eszközöl. Nyitva mindennap reggel 8-tól este 10-ig. J. H. MASS fényképész. - 37 Monroe St.

M. EHRENFELD DIVATÁRÚ UZLETE

...190—192 Second Street, Passaic, N. J...
A legolcsóbb bevásárlási forrás. Menyasszonyi ruhák, keresztelő ruhák. A legdúsabb választékban mindenféle ruhaszövetek! Forduljon bizalommal e régi jóhírnevű magyar céghez. Feliratos síri koszorúk raktára.

Merchant Bank of Passaic, 183 Passaic Str.

ROBERT D. KENT, elnök.

JOHN HARDIFER, alelnök.

..... Tőke 50,000 dollár.

Takarék betétek után 4 százalékos kamatot fizet.

— Vidéki betevőkre különös gondot fordít. —

Hivatalos órák : délelőtt 9-től délután 4 óráig.

Passaic magyarságának egyik legkedveltebb bankja.

HIRDETÉSEKET olcsó áron felvesz
a „HAJNAL“ kiadóhivatala.

Mrs. F. Rowinski 51. Monroe St. Passaic, N.J.

Temetkezési és Bebalzsamozási Intézete. Kocsik temetések-
re, esküvőkre, betegek részére, kirándulásokra, diszmenetekre - éjjel-
nappal kaphatók. - Telefon: 396. L. 1. Passaic. - Jutányos árak!

BISCHOFF'S BANKING HOUSE

Alapított 1848-ban. NEW YORK CITY 237 BROADWAY.

Pénzküldemények Magyarországra s Európa bármely ré-
szébe olcsón és gyorsan, biztosan házhoz szállítanak.

Pénzeket elhelyezünk bármely bankba v. takarékpénztárba
az 6 hazában és a betétkönyvet rövid idő alatt ide hozatjuk.

Pénzbetéteket felveszünk kamatozás végett.

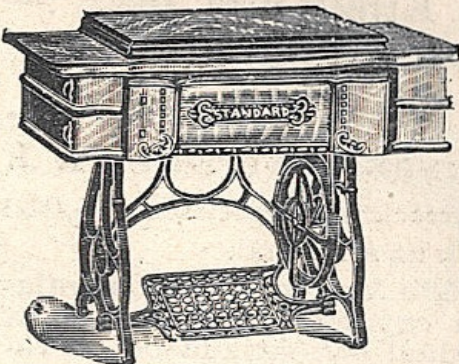
Hajójegyeket Európába vagy onnan ide legolcsóbban és a leg-
gyorsabb hajókra adunk el.

Vasuti jegyeket az Egyesült Államok minden részébe, ugy-
mint Canadába és Mekszikóba.

Vámházi közbenjárók. — Európai csomagposta.

HENRY BISCHOFF & CO.

Levelekre magyarul válaszolunk.

Három millió család beszél a STANDARD

féle varrógépről, melynek szerke-
zete tartósság és könnyű munka te-
kintetében a világ bármely más
varrógépét felülmulja.

A Standard varrógép az egyedüli, mely-
lyel tökéletes lánctűzdeléseket készít-
hetünk.

— Lesúlyesztő szerkezet. —

23 éves tapasztalat szól mellette !

Irjon ingyen árjegyzékért és bővebb fel-
világosításért. Ezen címre:

THE STANDARD SEWING MACHINE CO.
6409 B. Cedar Av. Cleveland, O.

TOKÁR JÁNOS

218 Third St. — Passaic, N. J.

A világ legdrágább kincse: az egészség!

Magyar pap kórháza Amerikában.

Isten segédelmével eddig 200-nál több betegségnek találtam meg gyógyító-írját a világhírű wörishofeni plébános, a néhai való „Father Kneipp“ csalhatatlan gyógyításával. Négy esztendei amerikai lelkipásztorkodásom alatt 2010 beteg fordult meg a kezem alatt. West-Virginiától Bostonig, Atlantic Citytől Harrisburgig tömegesen járultak elém a szenvedők. Angolok és németek, tótok, csehek és lengyelek. De még négerék is. Kedves magyar honfitársaim seregestül kerestek föl. Aki személyesen nem jöhetett, levélben panaszolta el baját. Hogy bizalmát senki sem pazarolta érdemetlenre, mutatja a temérdek köszönő levél, hálairat. Sok százra rug a számuk s az érdeklődő ritka szép tapasztalatot merithet belőlük. Tifuszt, tüdőlobbot, vérhányást, vörhenyt, váltólázat --- mondhatnám --- egész könnyű szerrel gyógyítok. Epe-, vese-, hólyagkőből operáció nélkül kigyógyítottam szenvedő embertársaimat. Vérmérgezésből az utolsó percben, már a halál révén sikerült visszaadnom a sir szélén állókat az életnek. Legutolsó betegem 15 évi rheuma következtében szivbajában seholsem talált enyhülést. Meggyógyítottam. Gyógyításom egyszerű, természetes.

☞ Hideg víz, biztos hatású füvek, szigoruan megszabott életmód. —
Honfitársaimnak bármely pillanatban rendelkezésükre állok.

Father CHAS. POLICSEK
magyar plebános,
a „St. John Kneipp-Sanatorium“ igazgatója,
ALPHA, N. J.

RIZSÁK JÁNOS

Közjegyző

...Pénzszállító és váltó üzlete...

Főüzlet: 127 2-dik utca Passaic, N. J.

Magyarországi bizományi iroda:

—: Budapest, VII., Király-utca 103. :—

Fióközletek:

So. Bethlehem, Pa. — Wharton, N. J.

Alpha, N. J. — Franklin Furnace, N. J.

A New Jersey állami törvényeknek megfelelően 35,000
dollár biztosíték az államnál.

Pénzt a legolcsóbban és leggyorsabban szállit Magyarországra, valamint bármely világrészbe. Kérem egyuttal ügyfeleimet, ha pénzt akarnak Magyarországból kihozatni, például birtokeladásból, árva-pénztárból, takarékpénztárból, vagy bármely más célból, úgy a költségek megtakarítása céljából adják fel budapesti irodám címére, Budapest, VII., Király utca 103 és én az ott megbizott összeget, dollár értékben, hiány nélkül kifizetem.

Hajójegyeket Európába vagy Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen elkisírem a hajókhoz.

Jogügyekben mindennemű okiratok, szakszerűen kiállittatnak és a törvényeknek megfelelően elintéztetnek.

Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot, ingyen és szivesen adok.

  H A J N A L.

No. 25. Vol. I. WEEKLY MAGAZINE Aug. 20. 1908.

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Szerkeszti: Messerschmidt Géza plébános, Passiac-on, New Jersey

REPRINT EDITON

Készítette: Dudás Róbert Gyula, 2015-ben